

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید .
www.asebankafinet.ir

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل آموزش و پرورش استان

اداره آموزش و پرورش شهرستان.....

عنوان اقدام پژوهی :

چگونه توانستم کاربرد و تجلی اخلاق را که از مباحث مهم ادبیات تعلیمی است به

دانش آموزان پایه ... آموزشگاه بیاموزم؟

نام و نام خانوادگی مولف اول /مجری اصلی :

پست سازمانی :

رشته تحصیلی :

آخرین مدرک تحصیلی :

دوره تحصیلی :

سمت فعلی

شماره پرسنلی :

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

فهرست مطالب

۳	چکیده.....
۴	مقدمه.....
۵	بیان مسئله.....
۷	اهمیت موضوع :.....
۸	پیشینه تحقیق :.....
۹	غنا.....
۱۰	توصیف وضع موجود:.....
۱۱	گرد آوری اطلاعات ؛ شواهد ۱ :.....
۱۱	گرد آوری اطلاعات و روش های آنها.....
۱۲	مشاهده.....
۱۲	تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها.....
۱۳	راه حل های پیشنهادی.....
۱۳	اجرای طرح.....
۱۴	گرد آوری اطلاعات ،شواهد ۲.....
۱۴	نتیجه گیری.....
۱۶	نقاط قوت و تاثیر گذار در تدریس :.....
۱۸	آشنایی با روش های نوین تدریس :.....

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

تجلی اخلاق در ادبیات فارسی ۲۰

نتیجه گیری ۲۴

منابع ۲۶

چکیده

اگر ادبیات را زاییده فطرت هنرجو و هنرپرور انسان بدانیم و به این قائل باشیم که ادبیات هنگامی به اوج هنر و زیبایی می رسد که این هنر ظاهری با یک تعهد درونی از سوی آفریننده آن همراه باشد، بالتبع به این نتیجه خواهیم رسید که عالی ترین نوع ادبیات، گونه ای است که انتقال دهنده این تعهد درونی باشد و در مخاطب تاثیری والاتر و ژرف تر از تاثیر لذت از هارمونی های ظاهری و لغوی ایجاد کند که همانا این لذت، لذتی است که زاییده تنبه و دگرگونی فکری و روحی مخاطب است.

در حقیقت باید گفت ادبیات هنگامی ادبیات است که به این دستاوردهای متعالی یعنی تعلیم و تربیت جوامع و نسلها رسیده باشد و بی شک ادبیات کلاسیک سرزمین ما نیز به عنوان یکی از غنی ترین ادبیات ملل از این ویژگی برخوردار است و اگر وسیع تر به موضوع بنگریم روح تعلیم و تربیت در همه ادبیات ما گسترده شده و اینگونه نیست که تنها متونی که ما در آن حوزه ادبیات تعلیمی می شناسیم مصداق گفته ما باشد، بلکه سایر متون نیز در دیگر ژانرهای ادبی همچون عاشقانه و احساسی در نهایت تاثیر تعلیمی بر مخاطب می گذارند. به عنوان مثال آیا می توان شاهنامه فردوسی را که به عنوان یک شاهکار حماسی مطرح است فاقد ارزشهای تعلیمی و تربیتی بدانیم؟ قطعاً پاسخ منفی است.

بر این اساس اینجانب تصمیم گرفتم اقدام پژوهی خود را روی این نکته متمرکز نمایم که چگونه می توانم ارزش های اخلاقی را که در ادبیات فارسی تجلی یافته اند در فکر و ذهن دانش آموزان بسط و گسترش دهم؟

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

مقدمه

در پژوهش ذیل فرصت خوبی است تا به این بهانه از حیثیت و شرافت و پاسداشت زبان همیشه بیدار و ماندگار فارسی سخن بگوییم و دست به تقد، کم لطفی‌هایی را که به علوم انسانی و به خصوص زبان فارسی شده و می‌شود، برشماریم. سخن بر سراغراق نیست و هرگز گرد تعصب نمی‌گردیم. درنشت‌های مختلف علمی - ادبی، شاخ و برگ‌ها را بها داده‌ایم و شاید هم حقشان را گزارده‌ایم. امروز نوبت رکن است که در بوته امتحان رود و خالصی‌ها و ناخالصی‌ها، بازشناخته شود. کردارها، موفقیت‌ها، چالش‌ها و اظهارنظرها، چیزهایی هستند که امروز، اربابان سخن و صاحبان قلم و اندیشه و پاسداران حریم زبان و ادب فارسی می‌خواهند تا، به دور از غرض ورزی، باز کاوند و بررسی کنند.

زبان مادری فارسی، شناسنامه شریف و نشان شخصیت اصیل در جغرافیای زیستی ما است که بیان گر فخر و یگانگی، تجمیع دل بستگی، پویایی و فرهیختگی ادبیات و ادیبان و تمدن و سابقه کهن ما در فراخنای تاریخ است، که با خون دل‌ها و تحمل سختی‌ها و مصائب و تلاش‌های جان فرسای پیشکسوتان و پیشقراولان عرصه ادب همچون مولانا، سعدی، حافظ، نظامی و خاقانی به عنوان میراث و ودیعه ای گران سنگ به ما سپرده شده که ما نیز وظیفه داریم این امانت مرواریدگونه را با حفظ ماهیت و اصالت و به گونه ای مطلوب به آیندگان بسپاریم و آنان را در خصوص پاسداشت و صیانت از این میراث جاودان آگاه سازیم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

امروزه به جهت اهمال و سستی و بی توجهی های برخی از متولیان و دستگاه های موظف به حراست و سیانت و نگهداری ریشه و بن مایه و جایگاه و شریان حیاتی اصیل زبان فارسی از یک سو و عدم دقت هایی که در بیان برخی به گوش می خورد و متن هایی که بدون رعایت قاعده و احساس در اصول علمی- کاربردی زبان به چشم می آید کارش به جایی رسیده است که بعضی ها خیلی راحت و بدون دغدغه واژه های بیگانه و نادرست بر سر زبان ها جاری می کنند و در مجموعه های تصویری و آوایی و نوشتاری، واژه های نامأنوس و غیرمعمول و بدون قاعده و حتی گاهی ملهم از ادبیات بیگانه را جایگزین کلمات فاخر و خوش آهنگ زبان فارسی کرده اند.

بیان مسئله

ادبیات فارسی نقش های بسیاری دارد؛ از جمله تبیین و توصیف جهان، بازسازی انسانیت، امکان آفرینش گری، پرورش و تهذیب اخلاق، تبلیغ و ترویج ارزش ها و لذت بخشی. اما زبان و ادبیات، مهم ترین وسیله انتقال اندیشه و تجربه هستند. ادبیات آزمایشگاه بزرگ حوادث اجتماعی و اخلاقی است. آینه ای است تمام نمای که جز و مدهای فرهنگی، اجتماعی و تاریخی ملت ها از آن نمایان است. ادبیات چراغ راهنمای انسان ها به شمار می رود. (ر.ک. حدیدی، ۱۳۸۱: ۳)

حال ادبیات چه می کند؟ این آینه را جلا می دهد و زنگار نامردمی ها و ناجوانمردی ها را از آن می زداید.

ادبیات اخلاقی، اجتماعی و عرفانی ما همگی آینه سازند. ادبیات و تهذیب اخلاق: « اخلاقیات»، یکی از موضوعات مهم و گسترده در ادب فارسی است. این بحث، ریشه در ادب تعلیمی دارد. ادب تعلیمی به آن نوع ادبی اطلاق می شود که به جهت تعلیم و تربیت به وجود می آیند. کتاب های دینی ما هم در کنار آثار اخلاقی، به عنوان یکی از گنجینه های ارزشمند اخلاقیات به شمار می روند. قرآن، کتاب انسان سازی است و سراسر پند و اندرزهای اخلاقی و اجتماعی است. کلمات قصار بزرگان دینی ما و پایه گذار مکتب اسلام، حضرت رسول و نهج البلاغه مولا علی (ع)، همگی چراغ هدایت و راهبر صداقت و حقیقت اند. همه این روشنایی ها

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

جاودان، در عمق ادبیات ما هم نهفته است. به یک نمونه اکتفا می‌شود: در قرآن درباره «صبر» می‌خوانیم: «استعینوا بالصبر و الصلوه و انها لكبيره الاعلی الخاشعین.» (سوره بقره، آیه ۴۵) مولوی همین مضمون را در مثنوی با زبانی نرم و روان به صورت کیمیایی معرفی می‌کند که:

صد هزاران کیمیا حق آفرید کیمیایی همچو صبر، آدم ندید

(مولوی، ۱۳۶۹، دفتر دوم، بیت ۱۸۵۶)

پس رسالت هر دو یکی است. زبان فرق می‌کند. در قرآن و نهج البلاغه مولا، فراوان در باره «بی اعتباری و پست بودن این دنیای دون و عالم یوقلمون» سخن رفته است. از جمله در قرآن: «اعلموا انما الحیوه الدنیا لعب و لهووزینه و تفاخر بینکم و تکاثر فی الاموال والاولاد ... وما الحیوه الدنیا الا متاع الغرور.» (سوره حدید، آیه ۲۰) و در نهج البلاغه: «الدنیا قد تصرمت و اذنت بانقضاء، و تنکر معروفها و ادبرت حدّاء، فهی تحفز بالفناء سکنانها و تحدو بالموت جیرانها، و قد امرّ منها ماکان حلوا، و کدر منها ماکان صفوا...» (نهج البلاغه، خطبه ۵۲) همین مضمون را، حافظ این گونه بیان کرده است:

جهان پیر رعنا را ترحم در جبّلت نیست زمهر او چه می‌پرسی؟ در او همت چه می‌بندی؟

همایی چون تو عالی قدر، حرص استخوان تاکی؟ دریغ آن سایه همت که بر نا اهل فکندی

(حافظ)

مضمون و محتوا یکی است. تنها زبان تفاوت دارد. شاهنامه را به سه دلیل «قرآن عجم» می‌نامند توجه همه ایرانیان به آن، فصاحت و بلاغت آن و آرمان‌گرایی و آرمان‌جویی. (صفا، ۱۳۶۸: ۱۲۲) در قرآن، کتاب آسمانی ما نیز این سه اصل دیده می‌شود. راست‌ترین راه‌های تزکیه نفس و پاکی اخلاق و کردار شایسته و ورود به مدینه فاضله در قرآن کریم به خوبی نمایان شده است. سوره حجرات دلیل بر این مدعاست. آری، جامعه سالم

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

نیاز به اخلاق سالم و پاکیزه دارد: دور از جهل، بخل، حسد، کبر، دروغ و بسیاری از صفات زشت دیگر. قرآن ونهج البلاغه همین‌ها را می‌گویند. ادبیات فارسی هم به دنبال همان «ناکجاآباد» است. خداوند در کتاب خود، همواره آدمی را از این صفات برحذر داشته است و از گروندگان به این زشتی‌ها به بدی یاد می‌کند: «ان الله يعلم ما یسرون و ما یعلنون انه لایحب المستکبرین» (سوره نحل آیه ۲۳). شاعران و گویندگان توانای ما با تاشی از قرآن کریم و سنت رسول الله، پیوسته خوانندگان خود را به شایسته سالاری و انسان مداری دعوت کرده‌اند و مضامین اخلاقی و اجتماعی بیشماری را تحت عنوان «ادب تعلیمی» سراغ داریم که این یکی از آن یکی گیراتر و زیباتر است. آیا این ابیات به زیبایی آیات الهی و کلمات قصار حضرت رسول(ص) و نهج البلاغه مولا نیست؟ آیا همان تأثیری که آن کتاب‌های مقدس می‌گذارند، این ابیات نمی‌تواند بگذارد؟

اهمیت موضوع :

همانطور که می‌دانیم در گنجینه کتاب‌های گذشتگان و پدر بزرگ‌هایمان، در کنار قرآن و نهج البلاغه، آثاری چون دیوان حافظ، کلیات سعدی، شاهنامه، گلستان و بوستان، کلیله و دمنه و غیره را مشاهده می‌کنیم. دل بستگی‌های آنان به این آثار گران سنگ، کمتر از قرآن و نهج البلاغه نبوده است.

این مباحث مربوط به دیروز نیست. نسل امروز نیز به چنین مضامینی واقف است. حمید مصدق شاعر امروزی، مربوط به همین نسل است. با درد است. می‌بیند که مادیات چگونه باعث خواری و ذلت انسان شده است. از این جهت فریاد می‌زند:

«... ای دریغا که همه مزرعه دلها را / علف هرزه کین پوشانده است / هیچ کس فکر نکرد / که در آبادی ویران شده دیگران نیست / و همه مردم شهر / بانگ برداشته‌اند / که چرا سیمان نیست / و کسی فکر نکرد / که چرا ایمان نیست / و زمانی شده است / که به غیر از انسان / هیچ چیز ارزان نیست» (مصدق، ۱۳۸۴: ۲۱۸).

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

در دعای شریف «جوشن کبیر»، هزار و یک اسم و صفت حضرت باری بر زبان عاشقان و شیفتگان آن حقیقت مطلق جاری می گردد.

غزل‌های مولوی، سعدی، حافظ و بسیاری از گویندگان این مرز و بوم، همگی مایه آرامش روح و رامش جان است. آمده است که ادبیات «هنرکلامی» است. هنری است زیبا، دارای اسلوب والا، عاطفی و متخیل. چون زیباست، زیبایی را به دور خود جمع کرده است. زمانی این زیبایی به اوج خود می‌رسد، که به عنوان مثال یک غزل با موسیقی و صدای رسا جمع گردد. مگر رمز مانایی و جاودانی غزل‌های سعدی و مولوی و حافظ جز این چیز دیگری هست؟ بعد از گذشت قرن‌ها هنوز تر و تازه و شاداب است. آیا روح چیزی جز این می‌خواهد؟ پزشک را دیده‌ام که از صبح تا شب طبابت می‌کند، شب هنگام و یا ساعت بیکاری، برای رفع خستگی، مأنوس حافظ می‌شود. وکیل قضاوت می‌کند، خستگی‌اش را با مثنوی به در می‌کند. به همین جهت در کنار کتاب‌های تخصصی همه رشته‌ها، دیوان این بزرگان نیز دیده می‌شود.

«الا به ذکرالله تطمئن القلوب»، فراوان در قرآن و نهج البلاغه آمده است. همین نظریه را خواجه عبدالله انصاری در مناجات خود این گونه بیان کرده است: «به نام آن خدای که نام او راحت روح است و پیغام او مفتاح فتوح است و سلام او در وقت صباح، مومنان را صبح است و ذکر او مرهم دل مجروح است و مهر او بلانشینان را کشتی نوح است» (شریعت، ۱۳۷۰: ۲۵)

بارها و بارها، شنیده‌ام که چگونه از شنیدن یک غزل، و یا یک بند از گلستان، کلیله و دمنه و یا یک قصیده از سعدی، برق شادی در چشمان دانشجویان می‌درخشد. زمانی که دانشجوی رشته فنی و مهندسی پس از خستگی در دروس خشک و فنی خود، به پای درس فارسی می‌آید، آن وقت است که خستگی و ملالت خود را فراموش می‌کند.

پیشینه تحقیق :

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

زبان فارسی یکی از پیشینه دارترین زبان های زنده جهان است. تاریخ این زبان دست کم به هزاره ی نخست پیش از میلاد باز می گردد و نخستین کتیبه های به دست آمده از زبان پارسی باستان مربوط به سده ششم پیش از میلاد است. (Skjaervo ۱۳:۲۰۰۲) از آن هنگام تاکنون، زبان فارسی، همواره به حرکت پویای خود ادامه داده و از رخدادهای مختلف به سلامت گذر کرده است. زبان فارسی از معدود زبان هایی است که از به تکامل رسیدن آن بیش از یک هزاره می گذرد. از این روست که به عنوان مثال، امروز بعد از گذشت هزار و صد سال از درگذشت رودکی (م ۳۲۹ه.ق)، اغلب فارسی زبانان می توانند اشعار او را بخوانند و درک کنند. در صورتی که اغلب زبان ها در این مدت آن چنان دچار دگرگونی شده اند که به جز متخصصان، سایر گویشوران آن ها از خواندن و درک متون قدیمی عاجزند. (کزازی، ۱۳۷۶: ۲۲۳) در حقیقت زبان و ادبیات فارسی یکی از گران بها ترین میراث های فرهنگی ایرانیان است که باید مانند سایر مظاهر میراث فرهنگی، از آن محافظت شود. زبان فارسی امروزی، که « فارسی دری » خوانده می شود، پس از ظهور اسلام در ایران شکل پیدا کرده، و از ابتدا بستر انتقال فرهنگ و تمدن اسلامی از نسلی به نسل دیگر بوده است. توجه به پیشینه زبان، در عرصه تعاملات جهانی می تواند موضع ما را در سیر فرایند جهانی شدن تقویت نماید.

غنا

زبان فارسی یکی از غنی ترین ادبیات ها را در بین زبان های زنده جهان دارا است؛ به نحوی که ادبیات فارسی را یکی از عظیم ترین ادبیات های بشریت خوانده اند. (Arberry, ۲۰۰:۱۹۵۳) این غنا هم از لحاظ کمی و هم از لحاظ کیفی بسیار قابل توجه است. از نظر کمی حجم متون ادبی تولید شده به زبان فارسی، به نسبت گویشوران آن، بسیار بالاست. به نحوی که از آغاز شعر فارسی در قرن سوم هجری تا آغاز سلسله صفویه (۹۰۷ه.ق) آثار شاعران بسیار زیادی به دست ما رسیده و گفته شده که در دربار سلطان محمود غزنوی به تنهایی بیش از چهارصد شاعر وجود داشته است. (Bosworth, ۱۹۹۸: ۱۱۴) (Rypka et al. ۱۹۶۸). پس از خارج شدن شعر و ادبیات از دربار، در دوره صفوی، و راه یابی آن میان عموم مردم، تنها

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

در دوره صفویه (۹۰۷- ۱۱۳۵ ه.ق) نام و نشان بیش از هزار شاعر فارسی زبان را می توانیم در تذکره ها مشاهده کنیم که آثارشان به دست ما رسیده است. (نصرآبادی، ۱۳۶۱). غنای ادبیات فارسی از لحاظ کمی وقتی بیشتر آشکار می شود که در نظر بگیریم شاهنامه ی فردوسی خود نزدیک به شصت هزار بیت، مجموع اشعار عطار بیش از صد هزار بیت و مثنوی معنوی و غزلیات مولانا مجموعاً بیش از شصت هزار بیت است. این حجم عظیم ادبیات درباره شاعران متأخر نیز صدق می کند و کافی است بدانیم از میان هزار شاعری که در عصر صفوی نام و نشان آن ها باقی است، دیوان صائب تبریزی، به تنهایی، بیش از صد و بیست هزار بیت دارد. (صفا، ۱۳۳۸) غنای زبان و ادبیات فارسی از لحاظ کیفی نیز بسیار قابل توجه است. امروزه آثار فردوسی، خیام، سعدی، مولانا و حافظ از شهرت و محبوبیتی جهانی برخوردار هستند و بر ادبیات بسیاری از کشورها تأثیرگذار بوده اند؛ که در ادامه به این جنبه بیشتر اشاره خواهد شد. بدیهی است که این غنای ادبی از اهمیت بسیار بالایی در عرصه تبدلات فرهنگی برخوردار است.

توصیف وضع موجود:

اینجانب دبیر آموزشگاه دوره ... شهرستان ... هستم. بنده حدود ... سال سابقه خدمت در آموزش و پرورش دارم و هم اکنون در این آموزشگاه مشغول تدریس هستم. پس از گذشت چند جلسه از آغاز سال تحصیلی در یکی از کلاس های پایه اول وقتی از آنها در باره ی نظرشان در مورد ادبیات فارسی پرسیدم؛ متاسفانه گفتند به دلیل اینکه همواره روی درس ادبیات فارسی همانند یک درس حفظی قضاوت می کرده اند تاکنون موفق به فهم دقیق این درس نشده اند. درس فارسی که به عنوان درس کسب مهارت های زبانی در برنامه درسی دانش آموزان گنجانده شده است، دارای مطالب و محتوای زیاد نگارشی، دستوری و آموزشی و است که از نظر من یکسری نارسایی هایی دارد که مهمترین آن عدم پرداختن به هدف غایی و نهایی این درس مهم می باشد. علاوه بر این ها که مربوط به مطالب خود کتاب می باشد، بیشتر دبیران تحصیلات لازم و آشنایی کامل با آموزش به صورت پیشرفته را ندارند که به نارسا بودن کتاب

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

می افزاید و هم چنین بیشتر آموزش های کتاب در زندگی روزمره کاربردی نیستند و این یکی از مغایرت های کلی کتاب با اهداف آموزش و پرورش است، چنانکه در متن اصلی به آن اشاره شده است. حال با وجود همه اینها باید در هر چه کاربردی تر کردن آن در زندگی کوشید. از آنجایی که زبان فارسی، زبان رسمی و ملی کشور ماست و یکی از نهاد هایی که بیش از هر نهاد دیگر می تواند در ترویج آن در کشور تاثیر گذار باشد، و اخلاق را در دانش آموزان بسط دهد. بنده با توجه به نقش ادبیات فارسی در بحث اخلاقیات و اصول اخلاقی تصمیم گرفتم دانش آموزان این کلاس را هر چه بیشتر به این موضوع علاقه مند نموده و اخلاقیات و اصول اخلاقی را در این مبحث بسط دهم.

گرد آوری اطلاعات؛ شواهد ۱:

هنگامی که به طور قطع و یقین مشکل را احساس کردم پرسش و پاسخهایی در کلاس با دانش آموزان انجام دادم. برای تهیه و تکمیل اسناد و شواهد خود از دانش آموزان سوالاتی پرسیده شد و نظرات آنها برای نمونه در جدول فراوانی مربوط به توزیع نمرات تنظیم گردید. متأسفانه دانش آموزان درباره نقش ادبیات فارسی در بسط و گسترش اخلاق چیزی نمی دانستند و فقط درس ادبیات فارسی را به عنوان یک درس حفظی می شناختند.

گرد آوری اطلاعات و روش های آنها

مسئله ی عدم آگاهی دانش آموزان، در درس را با جمعی از همکاران با سابقه در میان گذاشته و با هم به بحث و گفتگو پرداختیم. همه ی همکاران با علاقه ی بسیار در بحث شرکت کردند و نظرات مفیدی ارائه نمودند. مصاحبه ای نیز با دبیران ادبیات سایر مدارس داشتم. با مراجعه به مقالات، کتاب ها و نشریات گوناگون هم به مطالب جالب و قابل توجه در این زمینه دست یافتم پس از گفتگو های بسیار در زمینه ی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

علل مشکلات در فهم هدف غایی ادبیات، مطالب جمع آوری شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت . مشکلاتی که در این باره وجود داشت ، نظیر روش تدریس دبیر ، تفاوت های فردی دانش آموزان ، کم بودن ساعت درسی دستور نسبت به حجم کتاب و ... فهرست گردید . تحقیقات و مقالاتی که در این زمینه مورد بررسی قرار گرفت عبارتند از :

۱- کتاب دستور زبان فارسی حسن انوری و احمدی گیوی مورد مطالعه قرار گرفت تا آموزش دستور از طرق مختلف انجام گیرد.

۲- برای یاد آوری مراحل اقدام پژوهی و اجرای آن به مقالات متعددی از قاسمی پویا، حنا فریس ، منوچهر همایون فر و صفورا یزد چی مراجعه شد.

مشاهده

۳- از اینترنت نیز مقالات مختلفی در مورد فهم هدف غایی ادبیات آن مطالعه گردید.

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها

مشکل اصلی، ضعف در فهم کاربرد ادبیات فارسی در اخلاق می باشد که از علل اصلی آن می توان به نکات زیر اشاره نمود .

* آسان قبول شدن دانش آموزان

* همکاری کمتر اولیا در امر آموزش

* کم بودن ساعت درسی نسبت به حجم دروس

* اهمیت ندادن بعضی از همکاران به اهمیت فارسی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

* مستقل نبودن این درس در دوره ی متوسطه دوم

اگر سعی شود این مشکلات برداشته می شود .اگر تلاش و کوشش دبیر و دانش آموزان به طور مستمر ادامه یابد و دبیر با استفاده از شیوه های جدید ، حل این مشکل اگرچه کاملاً و صد در صد برطرف نشود ولی انشاء الله درصد بیشتری از این مشکل حل می شود .

راه حل های پیشنهادی

* اهمیت دادن به این درس .

* تشویق و ترغیب.

* دادن مسؤولیت به دانش آموزان

* استفاده از شیوه های متعدد توسط دبیر

* بیشتر کار کردن در کلاس درس به خصوص دادن پژوهش به دانش آموزان

* تغییر دادن نگرش دانش آموزان نسبت به فهم درس ادبیات

اجرای طرح

اسکینر در کتاب نظریه های یادگیری معتقد است یادگیری در صورتی به بهترین وجه انجام می گیرد که

الف) اطلاعاتی که قرار است آموخته شوند در گام های کوچک ارائه گردد.

ب) به یادگیرندگان درباره ی یادگیریشان بازخورد فوری داده شود. یعنی بلافاصله پس از یک تجربه

یادگیری به آنان گفته شود که اطلاعات مورد نظر را درست یاد گرفته اند یا از آن لحاظ اشکالاتی دارند.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید .
www.asebankafinet.ir**

ج) یادگیرندگان بتوانند با سرعت متناسب خود یاد بگیرند.

من نیز سعی نمودم با صبر و حوصله به دانش آموزان کمک کنم . در مرحله ی اول از اولیای دانش آموز دعوت کردم و در مورد اخلاق در ادبیات با آنها به گفت و گو نشستیم و از آنها خواستم تا حد امکان مرا در این مورد یاری نمایند و در منزل نیز به درس فرزند خود اهمیت بیشتری دهند ؛ چون اکثر اولیا درسهایی مانند درس ریاضی و زبان انگلیسی و... را در دوره ی متوسطه دوم مهم می دانند .

استفاده از تشویق های بجا ، یکی از کارساز ترین عوامل پیشرفت دانش آموزان می باشد. من نیز متذکر شدم در صورت پیشرفت ، جوایزی هرچند کوچک اهدا خواهم کرد .

پژوهش ها و برو شور هایی را در زمینه اخلاق در ادبیات تهیه نموده و آن را در اختیار دانش آموزان قرار دادم. همین طور دانش آموزانم نیز در این زمینه پژوهش ها و بروشور هایی را تهیه می نمودند.

گرد آوری اطلاعات ، شواهد ۲

پس از اجرای راه حل های مختلف و ارائه راهکار ها و روش ها بر روی دانش آموزان نسبت به شعر و ادبیات دلبستگی خاص پیدا نمودند . دل بستگی آنها را نسبت به ادبیات (به عنوان هنر ملی) را می توان به وضوح در کلاس مشاهده کرد. این رسوخ در فکر و ذهن دانش آموزان تا حدی است که شعرخوانی همواره جزء جدانشدنی از کلاس درس شد.. وبا توجه به آمیختگی بسیار زیاد ادبیات فارسی با فرهنگ و تمدن اسلامی می توان گفت عملاً این معارف در عمق ذهن دانش آموزان نفوذ کرده و نهادینه شده است. آنها علاقه زیادی به مباحث ادبیات تعلیمی و اخلاقی پیدا کردند و همواره در زندگی خویش از آن بهره می گرفتند.

نتیجه گیری

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

زبان و ادبیات فارسی یک علم محسوب می‌شود: به زعم خیلی‌ها، رشته زبان و ادبیات فارسی ساده است. همیشه در سرکلاس گفته‌ام که رشته زبان و ادبیات فارسی، یک علم است و در نوع خود، بسیار فنی و پیچیده است. یک معادله ریاضی وقتی بین اعداد قرار می‌گیرد، بسیار پیچیده و مرموز می‌شود. باید اعداد را پشت سرگذراند تا به نتیجه رسید. زبان و ادبیات فارسی نیز چنین است. درک صحیح از برداشت شعر یک شاعر یا نوشته یک ناشر، به سادگی امکان پذیر نیست.

در رشته‌های مهندسی، ریاضی تجربی، مباحث معمولاً اثباتی هستند و در بعضی گرایش‌ها، عملی. اما در ادبیات فارسی، چنین نیست. با حجم عظیمی که لغت‌نامه دهخدا دارد، باز هم لغات و ترکیبات بسیاری وجود دارد که در این لغت‌نامه و حتی فرهنگ‌های دیگر درج نشده است. چند نمونه ذکر می‌شود: فعل «خواندن» در این عبارت گلستان «هرشاه که بخواندی به فرزین بپوشیدی» (سعدی، ۱۳۷۷: ۱۶۶). به معنای «کش دادن در بازی شطرنج» است که در فرهنگ‌ها نیامده است. چنین برداشتی جز به درایت و فراست و تسلط کامل به متن و پس و پیش کردن عبارت‌ها، میسر نیست. و یا: «پای دام» به فاصله نه سطر در کلیله و دمنه به دو معنای حقیقی (دامی که از ریسمان سازند و دست و پای حیوان بدان بسته شود) و در معنای مجازی (مکر و حيله) به کار رفته است (نصرالله منشی، ۱۳۷۰: ۱۸۶ - ۱۸۵). یا: یک فعل با دو حرف اضافه، دو معنای متضاد می‌دهد: «برکسی خندیدن و «در کسی خندیدن» در این بیت از منطق الطیر:

برتو می‌خندد نه در تو، شرم دار

در گذر از گل که گل هر نوبهار

(عطار نیشابوری، ۱۳۸۴: ۵۳)

مرحوم علامه محمد قزوینی، بیست و پنج سال از عمر با برکت خود را برای تصحیح سه جلد تاریخ جهانگشای جوینی گذاشت. با آن ذهن وقاد و وسواس علمی‌اش، باز عبارت‌ها و لغاتی پیدا می‌شود که آن دریا

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

دیده، از آنها عبور کرده و امروزه نقادان و سخن سنجان، آنها دریافته و شرح می دهند. اگر قرار باشد که راز و رمز شعرهای حافظ گشوده شود، این گشایش، در گرو درک درست و فراگیر همه ابعاد اجتماعی، اخلاقی، تاریخی و حتی جغرافیایی زمان اوست.

زبان وادبیات فارسی، دریایی است بیکران، که انتهای آن ناپیداست و گام برداشتن در میان آن، فرو رفتگی بیشتری در میان ژرفای آن می طلبد

نقاط قوت و تاثیر گذار در تدریس :

وجود شخصیت محکم و استوار دبیر همراه با پشتوانه ی علمی و متانت اخلاقی یکی از ارکان اصلی هر یادگیری به شمار می آید. شایسته است به ویژگی های یک دبیر موفق نظری بیندازیم :

برخورداری از سلامت جسمانی و روانی

آشنایی با شیوه های نوین تدریس و به کار گیری آنان در موقعیت های مختلف تدریس

احاطه ی کامل علمی به مطالب مورد تدریس .

برد باری و انعطاف پذیر بودن .

آشنایی با ویژگی های اقتصادی ، فرهنگی ، جسمی و روحی دانش آموزان ..

استفاده ی مستمر از ابزار تشویق.

- تبعیض قائل نشدن بین دانش آموزان و یک رنگی.

توانایی ایجاد روابط صمیمانه با والدین.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

تکریم شخصیت دانش آموزان و داشتن آگاهی نسبی به علم روانشناسی .

برقراری نظم و انضباط منطقی در کلاس

شنیدن سخنان دانش آموزان و القاب ندادن به آنان.

وارد نشدن به حریم شخصی دانش آموزان و ایجاد یک رابطه ی منطقی و دوستانه با آنان .

استفاده از انواع ارزشیابی ها در زمان مناسب .

از نظر برخی ، دبیر بودن به معنی دانستن همه پاسخهاست. بعضی اوقات (نمی دانم) بهترین پاسخ یک دبیر

است. به جای از دست دادن اعتبار، دبیر اعتماد دانش آموزان را جلب می نماید و این اعتماد اساس یک رابطه

مولد است. پذیرفتن چیزهایی که نمی دانید نشان می دهد که شما هنوز در حال یادگیری هستید

از روشهای مشابه و یکسان برای تمامی افراد استفاده نمی کند.

ایجاد انگیزه : انگیزه را، محرک هر فرد برای رسیدن به اهداف خود تعریف کرده اند. اگر دبیری نتواند از این

عامل برای بهتر شدن تدریس استفاده کند. یک ابزار بسیار قوی را از دست داده است. از این رو باید قبل از

هر تدریس، انگیزه ی دانش آموزان را برای یادگیری درس جدید افزایش دهیم. تا با موضوع درس درگیر و

توجه شان به آنچه باید فراگیرند معطوف شود .

علاقه مندی یاددهنده به موضوع: دبیر بایستی به موضوع قابل تدریس هم علاقه داشته باشد و هم احاطه ی

علمی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

بیان اهداف درس : باید اهداف درس را برای فراگیرندگان به روشنی بیان کنیم . یعنی مشخص کنیم که دانش آموزان پس از پایان درس به چه دانش و یا توانمندی هایی دست پیدا می کنند . زمانی که دبیر مشخص کند دانش آموزان چه چیزهایی را بایستی یاد بگیرند آنها بهتر فرا می گیرند.

آشنایی با روش های نوین تدریس :

از آن جا که هر ساله مطالب و محتواهای کتاب ها تغییر می یابد این ضرورت یعنی استفاده از شیوه های نوچدید و کارا بسیار احساس می شود . آشنایی با روش های مختلف تدریس می تواند زمینه ای جهت برخورد متقابل و منطقی با دانش آموزان از یک مجرای ارتباطی صحیح مهیا کند به طوری که همواره تفکر منطقی داشته باشد . دبیران باید به دانش آموزان فرصت دهند تا به صورت گروهی و از طریق همیاری به یادگیری اقدام کنند

یادگیری از طریق همیاری یک قالب یا چهارچوب آموزشی است که در آن گروه های دانش آموزی ناهمگن از سوی دبیر شکل داده می شوند و به فعالیت می پردازند .

داشتن طرح درس : داشتن برنامه ریزی در کلاس از اتلاف وقت جلوگیری کرده مدیریت بهتر کلاس را به همراه دارد و سبب بازدهی بیش تر می گردد .

مشارکت دادن دانش آموزان در بحث : بایستی از روش هایی استفاده کنیم تا کلاس درگیر بحث شود، طوری که دانش آموزان خود را در یادگیری سهیم بدانند. برای مثال، در حین تدریس از سوالاتی استفاده کنیم تا دانش آموزان نیز مجبور به مشارکت شوند و پس از هر پاسخ منطقی از تشویق های کلامی و یا غیر کلامی برخوردار شوند .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

استفاده از انواع وسایل کمک آموزشی : - استفاده از وسایل کمک آموزشی از قبیل فیلم و سی دی و اسلاید و نوارکاست و کتاب بسیار مؤثر است .

ارائه تکلیف از ساده به مشکل : بکوشیم ابتدا مباحث ساده را برای دانش آموزان ارائه کنیم سپس به مباحث پیچیده برسیم. اگر دانش آموز یکی دو سوال را درست پاسخ دهد و تشویق شود خود بخود انگیزه پیدا می کند و این نمی شود مگر با ارائه سوالات ساده تر در ابتدا و روند حرکت از آسان به مشکل .

استفاده از مثال های ساده، آشنا و دلنشین : در سرتا سر تدریس، برای تبیین و تفهیم هر چه بیش تر درس، از مثال های ساده، آشنا و دلچسب که موجب افزایش انگیزه یادگیری دانش آموزان می شود، استفاده کنیم

اجرای نقش :می توان در برخی از دروس کتاب فارسی دانش آموزان را تشویق نمود تا موضوع مورد نظر را به صورت نمایش درآورند. اجرای نمایش در تفهیم مسائل تربیتی و اخلاقی بسیار مفید و مؤثر می باشد .

طرح مطالب درسی به صورت پرسش های جالب : مطلب یا موضوعی را که می خواهیم دانش آموزان

یاد بگیرد، به صورت پرسش یا پرسش هایی روشن و جالب مطرح کنیم تا در دانش آموزان احساس نیاز به وجودآمده و آنها را به فعالیت ذهنی و پویندگی ترغیب نماید .

تذکر نمره و آزمون : برای درگیر کردن بیشتر دانش آموزان، می توانیم با تذکر نمره و آزمون آنان را برای یادگیری هر چه بیشتر درس ترغیب کنیم برای مثال از این عبارت استفاده کنیم : به احتمال زیاد از این درس، یکی دو نمره در امتحان خواهد آمد . پس دقت کنید تا آن را خوب یاد بگیرید .

آگاه کردن دانش آموز از میزان پیشرفت در کارش:

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

آگاهی از نتیجه کار در هر مرحله از آموزش، دانش آموز را از عملکرد خود آگاه نموده و باعث می شود تا به تقویت نقاط مثبت و اصلاح نقاط ضعف و منفی خود بپردازد .

اگر می خواهید دانش آموزان یک مطلب اساسی را همیشه به خاطر داشته باشند، آن را بیش از یک بار تکرار نمایید. وقتی مطلبی را برای اولین بار ذکر می نمایید آن مطلب تنها شنیده می شود بار دوم تکرار، مطلب شناخته می شود و بار سوم مطلب آموخته می شود . اما تکرار موضوع باید به شیوه ای باشد که سبب خستگی دانش آموزان نشود و یک دبیر باتجربه ، یک مطلب مهم را در عین حال که چندین بار تکرار می نماید اما هر بار به شیوه ای مطلب را بیان می کند که برای شنونده جذاب باشد

تجلی اخلاق در ادبیات فارسی

اخلاق، در لغت، به معنی خلق و خو و چگونگی استفاده از توانایی های درونی نظیر گفتار، شنیدار و حتی چگونگی استفاده از توانایی های فیزیکی است.

این واژه نسبتاً کوچک از گذشته های بسیار دور مورد توجه بوده و در قرآن کریم نیز بسیار از آن یاد شده است و مردم به نیکوکاری و خوش رفتاری با یکدیگر سفارش شده اند. با مطالعه زندگی پیامبران الهی و امامان معصوم (ع) نیز به این نتیجه می رسیم که خوش اخلاقی مهم ترین بعد زندگی آنها و از اساسی ترین عواملی که بعد از ستایش خدای یگانه مردم را به آن سفارش می کردند، اخلاق نیکو بوده است.

اخلاق خوب و چگونگی برخورد مردم با یکدیگر، به گونه ای با مقدار هم نوع دوستی انسان ها و اینکه چقدر برای انسان و ارزش وجودی او احترام قائلند، مربوط می شود. خوشبختانه، این موضوع - یعنی نوع دوستی - در میان هموطنان عزیز ما جایگاه ویژه ای دارد و می توان با یقین گفت که اگر چه بسیاری از جامعه ها به بعد اخلاق اهمیت می دهند، اما در میان ایرانیان اخلاق، مفهوم و رنگ و بوی ویژه ای دارد که آنها را از سایر

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

جهانیان جدا می‌کنند. به خوبی می‌دانیم که در ملت‌های مختلف همیشه مهم‌ترین مسایل برای شاعر و نویسنده و ملت در ادبیات آن قوم مطرح می‌شود.

بعد اخلاقی هم یکی از مسایل بسیار مهم است که جای خود را در تمامی بخش‌های مختلف ادبیات ایرانیان و حتی برخی خارجیان فارسی زبان باز کرده است. به عنوان نمونه می‌توان، رگه‌هایی از معانی اخلاقی را در ادبیات دینی، داستانی، تاریخی، فلسفی، حماسی و... دید که این خود، بیانگر توجه ایرانیان به این مسئله مهم است.

برای روشن‌تر شدن موضوع، به بررسی نمونه‌هایی از آثار نویسندگان و شاعران بزرگ ایران زمین و مشخص کردن برخی معانی اخلاقی در آثار ارزنده آنها می‌پردازیم.

شاعر گرانقدر، اسدی توسی که گردآورنده نخستین لغت‌نامه فارسی (لغت فرس) و یکی از نام آوران مناظره (شعری) که در آن دو طرف سخن، امتیازات خود را برمی‌شمردند و سعی دارند خود را بر دیگری ترجیح دهند) می‌باشد، در اشعارش به اخلاق توجه ویژه‌ای داشته است، چنان که در کتاب گرشاسب نامه که مشهورترین اثر وی بوده، می‌توان اشعار بسیاری را در مورد اخلاق پیدا کرد.

ستیز آوری کار اهریمن است ستیزه به پرخاش آبستن است

همیشه در نیک و بد هست باز تو سوی در بهتری شو فراز

همچنین از شاخصه ادبی شاهنامه، اثر خداوندگار حماسه ایران، فردوسی این است که فردوسی با هنرمندی تمام توانسته است، آموزه‌های اسلامی و قرآنی و باورهای پهلوانی را با مفاهیم اخلاقی در آمیزد و اثری شگرفت و نو بیافریند.

بیا تا جهان را به بد نسپریم به کوشش همه دست نیکی بریم

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید .
www.asebankafinet.ir**

نباشد همه نیک و بد پایدار همان به که نیکی بود یادگار...

جوانمردی و عیار پیشگی از ویژگی‌های اخلاقی ایرانیان است و فرامرزین خداداد با مهارت تمام این ویژگی را در جای جای کتاب پرفضیلت «سمک عیار» بیان کرده است.

«... آن جوان گفت ای مادر، مرا سرخ ورد نام است و از تو زاده‌ام. چون من مرد را گویند که غمز نکنی؟ و غمز و خیانت کار فرماییم؟ به یزدان دادار کردگار که اگر سمک را ببینم تا زنده باشم، بندگی وی کنم. زینهار ای مادر، این ظن در حق من خطاست! اگر چنان است که با پدر من خیانت کرده‌ای و حرامزاده در وجود آمده باشم، روا باشد که از حرامزاده جز مفسدی و غمازی نیاید. ناچار فعل خود را پیدا کند و گواهی حرامزادگی در خود بدهد و اگر نه حلالزاده‌ام، بدان که از حلالزاده کار بد نیاید و غمازی نکند...»

کلیله و دمنه، از دیگر آثار داستانی است که سرشار از پند و عبرت و حکمت موضوع‌های کلی اخلاقی است. نامی بزرگ در مثنوی مخزن الاسرار نشان داد که بدون راه داشتن به دربار هم می توان شاعر بزرگی بود. وی با توجه به مضامین اخلاقی، اثرهای انکار ناپذیری بر شعر فارسی گذاشت و به روشنی ثابت کرد که شاعر می‌تواند چیزهای دیگری به جز مدح و توصیف را در شعرش مطرح کند.

مهر به خشنودی دلها گذار تا ز تو خشنود شود کردگار

دردستانی کن و درماندهی تات رسانند به فرماندهی

گرم شو از مهر روز کین سرد باش چون مه و خورشید جوانمرد باش

هر که به نیکی عمل آغاز کرد نیکی او روی بدو باز کرد

سنایی از دیگر شاعرانی است که می توان در آثار عارفانه‌اش مضامین اخلاقی را به روشنی دید.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید .www.asebankafinet.ir

سعدی در عرصه نظم و نثر، در شمار کسانی قرار دارد که به بعد اخلاق توجه ویژه‌ای داشته است. مضمون بوستان سعدی که اولین اثر مدون وی و جزو شاهکارهای بی‌رقیب شعر فارسی است، اخلاق و تربیت و سیاست و اجتماعیات است که در آن ۱۰ باب گردآوری شده است. گلستان نیز گرچه ۸ باب مختلف و یک مقدمه دارد، اما مضمون اصلی تمام باب‌های آن اخلاق است و بس. در دیگر آثار سعدی همچون «تصحیح الملوک»، «مجلس پنجگانه» و «قصاید فارسی» و... نیز می‌توان رنگ و بوی اخلاق را حس کرد.

از قصاید:

چون زبر دستیت بخشید آسمان زبر دستان را همیشه نیک دار

یکی دیگر از نثرهای ادبی ایرانی، مرزبان نامه است که اصل کتاب به شیوه کلیله و دمنه و سرشار از عبرت و اندرز و حکمت و مسایل اخلاقی است.

تاریخ بیهقی اثر ارجمند ابوالفضل بیهقی پر از اندرز و عبرت و سخنان خردمندانه است که ذهن خواننده را برای دریافت نتایج اخلاقی به کار می‌اندازد تا از میان نیک و بد یکی را برگزیند.

«... و هر بنده که خدای عزوجل او را خردی روشن عطا داد و با آن خرد که دوست به حقیقت اوست، احوال عرضه کند و با آن خرد دانش یار شود و اخبار گذشتگان را بخواند و کار زمانه خویش نگاه کند، بتواند دانست که نیکوکاری چیست...»

این کتاب قابوس نامه از جمله مهمترین کتاب‌های اخلاقی ایرانیان به شمار می‌رود و تاثیر منون آموزشی پس از اسلام نیز در آن دیده می‌شود.

«روزی عیاران در جایی گرد هم نشسته بودند، مردی وارد شد و پرسید: جوانمردی چیست؟ فرق جوانمردی و یا ناجوانمردی کدام است؟ و اگر عیاری نشسته باشد و مردی براو بگذرد و پس از زمانی، مرد دیگری با مشیر

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید .
www.asebankafinet.ir**

به دنبال او و بیرسد: فلان کس از اینجا گذشت؟ عیار چه پاسخ دهد؟ اگر بگوید نگذشت، دروغ است و اگر بگوید گذشت، سخن چینی کرده است! مردی پاسخ داد: من جواب می‌دهم. اصل جوانمردی آن است که هر چه بگویی، بکنی. میان جوانمردی و ناجوانمردی صبر است و جواب عیار آن بود که از آنجا که نشسته بود، برخیزد و یک قدم آن طرف‌تر بنشیند و بگوید: تا وقتی من اینجا نشسته‌ام کسی از اینجا نگذشته است، تا راست گفته باشد...»

ناصر خسرو قبادیانی، نخستین گوینده‌ای است که شعر را به طور کلی، در خدمت فکر اخلاقی و اجتماعی و در مسیر اندیشه مکتبی قرار داده است. در سر تاسر دیوان او حتی یک بیت هم در وصف معشوق و مدح و توصیف وجود ندارد و تمام شعرهایش در حقیقت جویی، کمال انسانی، علم و اعتقاد خلاصه می‌شود.

و در پایان از شاعران خارجی فارسی زبان نیز می‌توان امیر خسرو دهلوی را نام برد که به تقلید از نظامی آثاری را از خود بر جای گذاشته و برخی از شعرهای وی نیز رنگ و بوی اخلاقی دارد. او در گسترش فرهنگ ایرانی در خارج از ایران نیز نقش مهمی را ایفا کرده است.

با توجه به موارد بالا و دیگر تحقیقات در کتاب‌های نامدار ادب فارسی، می‌توان چنین برداشت کرد که از روزگاران دیرین تاکنون، اخلاق نقشی اساسی در ادبیات ما داشته و از موضوع‌های محوری رشته‌های مختلف ادبیات همچون داستان و شعر بوده است.

نتیجه گیری

با نگاهی دیگر بار به مطالب مطرح شده می‌توان دریافت که اغلب نقطه قوت‌های زبان و ادبیات فارسی در جهت گسترش فرهنگ و تمدن اسلامی طی فرایند جهانی شدن، مانند «پیشینه»، «غنا»، «تنوع» و «زیبایی موسیقایی» ذاتی و جوهری هستند. از این رو در عرصه رقابت جهانی فرهنگ‌ها قابل کپی برداری یا تقلید توسط سایر فرهنگ‌ها نیستند. این ویژگی‌ها از سوی دیگر پایدار و دائمی و در مجموع،

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

منحصر به فرد هستند. از این رو می توان این نقاط قوت را « مزیت های رقابتی مؤثر » برای ادبیات فارسی دانست. برخی از نقاط قوت نیازمند طرح شدن بیشتر در سطح جهانی است. لذا مواردی مانند « همخوانی معارف موجود در زبان و ادبیات فارسی با ارزش های پذیرفته شده امروز بشر » و « ظرفیت بالای این زبان در انتقال مفاهیم فکری، فلسفی و عرفانی » باید با استفاده از قدرت رسانه های گروهی به طور گسترده در سطح جهان مطرح شود. از سوی دیگر مواردی همچون « رسوخ ادبیات فارسی در جامعه ی ایرانی » باید با روش های گوناگون تقویت و تعمیق گردد.

آنچه از تعمق بیشتر در این نقاط قوت آشکار می شود وجود مجموعه ای غنی از ابزارهای متنوع برای عرضه فرهنگ و تمدن ایرانی و اسلامی به جهانیان است؛ که به وضوح نشان می دهد، ادبیات فارسی می تواند با پیشینه و غنای کم نظیر خود گستره ای از ارزشمندترین آموزه های معنوی و اخلاقی را با زیباترین شکل و در قالب هایی متنوع به جهانیان عرضه نماید.

اما در خصوص نقاط ضعف محیطی، مشاهده می شود که اغلب آن ها قابل بهبود و رفع در کوتاه مدت و میان مدت هستند. نقاط ضعفی مانند « عدم تسلط کافی به زبان های بین المللی » و « بهره گیری ضعیف از ابزارهای فناوری اطلاعات » در صورت اقدامی هماهنگ و همه جانبه از سوی نهادهای مسئول، در یک برنامه ی میان مدت به سهولت رفع می شوند. همچنین عواملی مانند « کمبود تولید محصولات فرهنگی »، « گردشگر خارجی کم » و « فقدان مدیریت یکپارچه » نیز با تحقق سیاست گذاری های لازم می تواند در یک بازه زمانی نسبتاً کوتاه بهبود پیدا کند.

در این میان تنها شاید بتوان « ضعف خودباوری » و « کمبود شاعران و نویسندگان بزرگ » را از جمله مواردی دانست که برای رفع آن ها نیاز به برنامه ریزی های بلندمدت و اقدامات همه جانبه ی فرهنگی وجود دارد. در کل، مشخص است که نقاط ضعف مطرح شده هیچکدام ذاتی و ماهیتی و غیرقابل حل نیستند. لذا لازم است با تلاش و توجه مسئولین مربوط، برای حضور هرچه قدرتمندتر در عرصه ی جهانی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید .www.asebankafinet.ir

شدن و عرضه معارف والای دینی و اخلاقی خود از طریق زبان و ادبیات شیرین فارسی بر نقاط قوت تأکید بیشتر شده و نقاط ضعف محیطی تا حد ممکن هرچه سریع تر رفع شود.

پیشنهادات:

۱. دادن مسؤولیت به دانش آموز
۲. دعوت از اولیای دانش آموز و درخواست همکاری با دبیر مربوطه
۳. اهمیت دادن تمام کارکنان آموزشی و اولیا به درس ادبیات مانند درس ریاضی و زبان و..
۴. نوشتن تکالیف هر درس و اصلاح آن در نزد دانش آموز ،
۵. کار کردن دستور در تخته و اصلاح آن توسط دانش آموز بعدی ،

منابع

- حدیدی، خلیل. ۱۳۸۱. فارسی عمومی. چ اول. تهران: سروش
- سعدی، عبدالله. ۱۳۷۴. غزلیات، به کوشش خلیل خطیب رهبر، چ ۸. تهران: نشر مهتاب.
- مولوی، جلال‌الدین محمد. ۱۳۶۹. مثنوی، به کوشش محمد استعلامی. چ ۲. تهران: نشر زوار
- خطیب رهبر، خلیل. ۱۳۷۵. شرح غزل‌های حافظ ، چ هفدهم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید .www.asebankafinet.ir

صفا، ذبیح‌الله. ۱۳۶۸. تاریخ ادبیات در ایران. ج اول (خلاصه ج اول و دوم). چ ۵. تهران: نشر قفنوس.

سنایی غزنوی، ابوالمجد مجدود بن آدم. بی‌تا. دیوان اشعار، به کوشش محمدتقی مدرس رضوی. چ ۴. تهران:

نشر سنایی

مصدق، حمید. ۱۳۸۴. گزیده اشعار. چ ۱۱. تهران: نشر مروارید

شریعت، محمد جواد. ۱۳۷۰. گزیده سخنان پیرهرات. چ ۶. تهران: نشر شرکت سهامی کتاب‌های جیبی.

گلستان سعدی، به کوشش غلامحسین یوسفی. چ ۵. تهران: نشر خوارزمی

نصرالله منشی، ابوالمعالی. ۱۳۷۰. کلیله و دمنه. به کوشش مجتبی مینوی. تهران: نشر امیرکبیر.

عطار نیشابوری، فریدالدین. ۱۳۸۴. منطق الطیر. به کوشش رضا انزابی نژاد و سعید قره بگلو. چ اول. تهران:

نشر آیدین.

یوسفی، حسینعلی. ۱۳۷۷. دستور زبان فارسی ۱ و ۲. چ اول. تهران: نشر روزگار. چ اول.